

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

TOIMITTAJAT:

JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG

Vastaava.

Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 8154.

29:s vuosik. 1924.

N:o 6—7

Kesä- ja heinäkuu

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Jatko-opisto Suomen kuuromykkäille.

Yllämainittu asia ei ole aivan uusi. Sitä on pohdittu silloin tällöin ja onpa siitä keskusteltu kuuleman mukaan toista kymmentä vuotta sitten (en tiedä aikaa.) K.m. liiton edustajakokouksessa vaan on jäänyt silleen silloisten olosuhteiden takia. Muistettava on, että silloin Suomi oli Venäjän isäntävallan alla, jolloin Venäjä sortii Suomea.

Mutta nyt ajat ovat muuttuneet. Suomi on itsenäinen ja maata hallitsevat oman maan miehet. On laadittu useita, uusia ja hyödyllisiä lakeja esim. oppivelvollisuuslaki, joka määrää, että kaikkien Suomen lapsien tulee käydä kansakoulua ja se laki myös koskee kuuromykkälapsiakin.

Siksi onkin herännyt useissa kuuromykkäpiireissä ajatus: „eikö voisi perustaa Suomen kuuromykkäille jatko-opistoa?“ Kun siitä asiasta ei ole kirjoitettu K.m. lehteen eikä puhuttu julkisesti esim. Mikkelin k.m. kokouksessa, niin minä rohkenen kirjoittaa siitä asiasta tähän lehteen, kun se asia on ollut monta vuotta minun ja myös monen sydämen asiana.

Joka toinen vuosi lasketaan pois monesta kuuromykkäkoulusta iso joukko nuoria kuuromykkäoppilaita maailmalle, elämän merelle. He ovat olleet koulussa 8 vuotta. Heille on opetettu koulussa niin paljon kuin vaan on ehditty ja sen verran kuin jaksivat vastaanottaa. Mutta useimmat heistä sittenkin eivät taida esim. hallita täydellisesti äidinkieltä. Sanavarasto on vielä pieni ja kirjoitustaito ei ole kehuttava. Elämän koulussa he saavatkin kokea yhtä ja toista, jota he tuskin osasivat aavistaa. He sitten yhtäkkiä huomaavat, että he sittenkin tarvitsevat yhä vielä oppia ja silloin he kaipaavat vielä päästä jatkamaan lukujaan. Vaan k.m. koulun ovet ovat heiltä sulkeutuneet, avautuen uusille oppilaille. Silloin monet heistä ryhtyvät itseopiskeluun, lukevat kirjallisuutta, kirjoittelevat ja ajan kuluessa kehittyvätkin monien kuulevien tasolle. Onpa monta kuuromykkää, jotka olivat koulussa haluttomia ja muuten heikkoja oppimaan, mutta sitten elämän koulussa myöhemmällä iällä innostuivat itseopiskeluun ja näin olen kehittyvätkin hyvin opettajainsa ihmetykseksi

ja iloksi. He saivatkin usein katumuksella ajatella sitä kouluaikaa, jolloin he eivät ottaneet varsin opetuksista.

Mutta valitettavasti löytyy suuri osa kuuromykkäistä, en tahtoisi sanoa „enemmistö“, jotka unhottavat maailmassa vähitellen sen arvokkaan kouluopetuksen, joka on 8 vuoden aikana suurella vaivalla taottu heidän päähänsä. Niinpä he esim. unhottavat puhumisen taidonkin ja muuten äidinkielen käyttö huononee huononemistaan. Se johtuu ehkä suurimmaksi osaksi siitä, että he elävät eristettyä elämäänsä kun eivät puhele kenenkään kanssa. Sen kyllä huomasivat itse kuuromykkäin opettajat esim. jatkokurssilla Kuopiossa viime kesänä. Yleensä kuuromykkät ovat lapsipuolen asemassa sivistyksensä puolesta.

Eikö olisi siis Suomen kuuromykkäille tarpeen jatko-opisto? Toivon ja kehoitan sitä asiaa harastavia kirjottamaan usein ajatuksiaan siitä asiasta lehtemme kunnes se asia otettaisiin keskustelun alaiseksi kuuromykkäin yleisessä kokouksessa Porvoossa, juuri sinä aikana jolloin kuuromykkäkoulun isän, Oskar Malmin muistokiveä paljastetaan.

Minun ajatukseni siitä asiasta on näin: koska kuuromykkäillä on ainoastaan kuuromykkäkoulun 8 vuotinen kurssi ja kuulevilla yllin kyllin kouluja, kansakoulusta kahteen yliopistoon asti, niin pitäisi saada myös Suomen kuuromykkäille jatko-opisto, jossa jatkettaisiin lukuja ja siinä opetettaisiin myös sellaisia asioita, niin että lahjakkaimmille oppilaille valmistettaisiin mahdollisuus päästä myös niihin virkoihin, joissa ei olisi kuulo välttämätön, esim. kirjuriin toimeen, piirustajaksi, käsityön opettajaksi ja miksi ei, kuuromykkäin opettajaksi k.m. viittomakouluun y.m. Siihen opistoon saataisiin opettajia k.m. koulujen opettajista.

Mutta mistä varat siihen? Eikö valtio voisi ottaa sitä asiaa omakseen; siitä koituu kumminkin hyötyä yhteiskunnalle. Jos ei saa valtiota, niin eikö voisi esim. panna toimeen arpajaisia koko maassa. Myös sen asian onnistuminen riippuu hyvin paljon kuuromykkäin opettajista. Olen varma, että he ottaisivat sen asian ajaaksensa

kunhan he vaan innostuvat. He tietävät kuuromykkien kasvattajina ja opettajina oppilaitensa oppimäärän ja kyvyn.

Jätän tämän, tärkeän asian kuuromykkäin opettajain ja siihen innostuvien kuuromykkien huomioon siinä hartaassa toivomuksessa, että se lopultakin voittaa kaikki esteet.

Stiina M.

Eva Sandman 50 vuotias.

Kesäkuun 3 p:nä täytti neiti Eva Sandman 50 vuotta.

Eva-neiti 50 vuotias! Näin huudahtaa varmaankin moni hänen entisistä oppilaistaan näitä rivejä lukiessaan. Kaikki Oulun kuuromykkäin-koulun käyneet kuuromykkät tuntevat hänet, sillä tämän koulun perustamisesta asti on neiti Sandman uskollisesti hoitanut tyttöjen käsitöiden opettajattaren tointa tässä koulussa. Miten monta vastahakoista, pientä kättä hän onkaan taivuttanut suorittamaan siistiä ja kaunista työtä ja miten paljon siunausta onkaan hänen työnsä kantanut. Siunausta tuottaa kaikki uskollisesti ja rakkaudessa suoritettu työ. Ja jos kukaan, niin on juuri neiti Sandman rakastanut sekä oppilaitaan että työtään. Vaikkea oli pienistä työistä alussa täyttää Eva-neidin vaatimuksia. Mutta ei hänen kärsivällisyytensä eivätkä hänen ystävälliset rohkaisunsaakaan koskaan loppuneet. Alettiin uudestaan ja yhä uudestaan, kun otteet eivät ottaneet onnistuakseen ja lopulta tuli kun tulikin hyvä. Tunnit käsityöhuoneessa muuttuivat juhlahetkiksi, joita hartaasti odotettiin. Yhä vaikeampia tehtäviä asetti Eva-neiti suoritettaviksi ja aina uusin innoin käytiin niihin käsiksi. Ompelukone surisee, sukka puikot kilisevät, neulat kulkevat edestakaisin kauniita ja taseisia pistoja tehden, virkkineulat valmistavat taipuisasti silmiä ja tolppia, kangaspuut kalskahtavat Eva-neidin valtakunnassa ja hän itse kulkee siellä ystävällisenä neuvoja antaen. Ja kaikkea tuota työtä tarvitaan sitten elämässä. Ilman sitä ei kuu-

romykkätyttö tule toimeen. Siksipä hän kiitollisena muistelee opettajatartansa elämän varrella. Mutta vielä enemmän hän muistaa häntä siksi, että hän aina on tuntenut ja tietänyt, että tuossa opettajataressaan omistaa ystävän. Mutta eivät vain tytöt muistele Eva-neitiä kiitollisuudella. Kaikki pojat järjestään ovat häneltä saaneet opetusta kaunokirjoituksen vaikeassa taidossa. Hänen työtoverinsa opettajakunnassa ihailevat hänen työtään ja toivovat sille vain jatkuvaa menestystä. He tuntevat kaikki ne vaikuttimet, jotka ovat hänen työtään kannustamassa ja kunnioittavat häntä juuri niitten vuoksi.

Neiti Sandmanin työ kuuromykkäin hyväksi ei kuitenkaan rajoitu vain koulutunneilla suoritettuun työhön. Hän on monta vuotta ollut kuuromykkäin auttajayhdistyksen johtokunnan jäsenenä hoitaen kassanhoitajan tehtäviä. Kaupungissa asuvilla vanhoilla kuuromykkäillä on hänessä uskollinen ystävä, joka aina on valmis auttamaan ja tukemaan. Usein on hän myös kesäisin matkustellut tervehtimässä entisiä oppilaitaan heidän kodeissaan näillä käynneillään tuottaen paljon iloa.

Viimeisten vuosien kuluessa on neiti Sandmanin käsi paljosta työstä uupuneena tuottanut hänen työlleen paljon haittaa. Lääkärit eivät ole osanneet paljon mitään hänen kipeälle kädelleen. Neiti Sandmanin on vaan niin turvallista tietää, että kun voimamme uupuvat, niin Herra kantaa käsillään ja että rakkaudessa suoritettu työ kovaosaisten hyväksi on iäisyystyötä, jota ei tavallisin mitoin mitata.

Toivon, että neiti Sandman vielä kauan saisi jatkaa kaunista työtään. Tähän toivomukseeni yhtyvät täysin sydämin sekä hänen entiset että nykyiset oppilaat kuin myös hänen opettajatoverinsa Oulun kuuromykkäin koulussa.

Edw. Lück.

Matkoilta.

Kun lähdet matkalle, niin ota tarpeelliset matkatavarat mukaasi. Ota sen lisäksi avoimet silmät ja iloinen mieli. Silmilläsi voit silloin nähdä kaiken sen kauniin ja vaihtelevaisen, mitä maamme luonto tarjoaa, ja iloisella mielelläsi pääset voitolle kun matkan vaikeudet kohtaavat. Olisi hyvä jos voisit ottaa mukaasi avoimet, kuulevat korvatkin. Se varmaan lisäisi matkan viehätystä. Mutta taisitpa väsyäkin jos pitäisi kuulla kaikkea sitä roskaa, mitä toiset matkustajat puhua löppötelevä. — Mutta mistäpä kuuro ottaisi avoimet korvat! Moni kuuleva matkamies voisi oppia entisen papukaijan sanoista: „kuta enemmän minä näen, sitä vähemmän minä puhun; kuta vähemmän puhun sitä enemmän minä kuulen.“

Toisenlaista oli matkustaminen ennen vanhaan kuin nyt. Ennen muinoin kuljettiin Suomessaki

vain metsäpolkuja pitkin. Reppu selässä, sauva kädessä silloin tallusteltiin korpjen kapeita teitä. Parhaimmassa tapauksessa istuttiin hevosen selkään ja kuljettiin ratsastaen kimpsuineen kampsuineen. Niiltä ajoilta on vielä jällellä maanteillämme korkeat ylä- ja alamäet. Vanhat metsäpolut näet aina etsivät mäkien huippuja ja kapusivat kukkulain harjuille. Ja nykyiset maantiemme ovat yleensä rakennettu vanhojen metsäpolkujen mukaan.

Nyt matkustellaan jo suureksi osaksi autoilla, eli automobiileillä, biileillä. Nämä ajopelit ovat toistaiseksi maalaisten kauhistuksina. Maalaiset valittavat, että autot särkevät ja turmelevat maantiet ja että ne säikäyttävät maalaishevosia, niin että ajajain henki on vaarassa. Kaikki tuo onkin totta. Auto kaivaa syvät jäljet maanteihin. Niitä saavat maalaiset sitten tasoittaa ja hiekoittaa minkä ehtivät. Ei ole ihme, että „talon jussit“ autoja vihaavat jo siitäkin syystä. Pahimmat tiensärkijät ovat nuo suuret ja raskaat, paljon käytäntöön tulleet matkailija-autot, joissa halvalla maksulla kuljetetaan 10—20 henkeä. Kun sellainen otus tulee hevosella kulkijaa vastaan tiellä, niin saa ajaja kaikin voimin hillitä säikkyvää hevostaan, ettei se hypää ojan yli metsään, missä kärryt kaatuvat, ihmisiltä katkeaa kylkiluut ja puhkeaa päät, jopa usein lähtee henkikin. Onneton on kärryssääjaja nykyään maantiellä. Moni maalainen ei myös uskalla ajaa hevosella kesällä ollenkaan. Ainakin naisväki pysyy mieluummin kotosalla. Eivät kaikki ajajat jaksa ottaa asiaa niin tyynesti kuin entinen isäntä, joka väistyi kunnialla pois auton alta, mutta jonka yli samassa rytäkässä ajoi moottoripyörä. Päästyään jaloilleen jälleen ukko raapien korvallistaan lausui: „en mä olis' luullut, että sillä roistolla vielä oli varsakin perässään!“

Mutta autossa istujan on hauska olla, ainakin joskus. Toiset autot kuitenkin ovat sangen epä-mukavia. Useimmat suuret matkailija-autot tärisevät kovin. Elä hämmästy vaikka naapurisi eväs-pussi tahi tavaralaukku lentää vasten kasvojasi, tahi lyö päkalloosi. Elä hämmästy jos 100 kilon painoinen maalaisemäntä putoo odottamatta syliisi. Auton tärinässä saavat matkustajat useampiakin kertoja syleillä toisiaan tulematta kuitenkaan sen lähemmin tuttaviksi. Jos olet menossa autolla kaupunkiin ja matkaseuranasi on maalaisemäntiä monine koppineen ja koreineen, niin elä hämmästy jos jossakin tien käänteessä löydät itsesi istumassa vierustoverisi munakorista j. n. e. Suuri matkailuauto voi toisinaan olla hirmuinen ja tuottaa matkailijoille monia, odottamattomia yllätyksiä.

Autossa olijat tutustuvat helposti toisiinsa ja syntyy pian keskusteluja matkustajain kesken. Usein sattuu, että siinä puhutaan lähimmäisten virheistäkin, jopa kerrotaan sopimattomia asioita nimeltä mainituista henkilöistäkin. Kerran luuli matkustava autoyleisö tämän kirjoittajaa kuuromykkäksi. Eräs mies huomautti silloin vieressään istujalle: „katsopas kuinka ruma tuo kuuromykkä

on, mutta näkyypä silti päässeen naimisiin!“ Toisen kerran kuulin kahden matkustajan keskustelevan siitä onko oikein, että laki myöntää kuuromykkille oikeuden mennä avioliittoon. Olin iloinen ettei asian ratkaisu riippunut noista miehistä! Yleensä olen huomannut, että matkustajat tavallisesti puhuvat hyvää kuuromykkistä. Olkoon se heille kunniaksi mainittu. Kerran sanoi eräs nuori tyttö matkatoverilleen samalla osoittaen sormellaan minua: „tuo kuuromykkä on oikein hauskan näköinen.“ Hyvin sanottu! Mutta ikävä vaan, että tämä tapahtui jo 10 vuotta sitten.

No niin, matkoilla tapahtuu monenlaista.

Ärrä.

Vielä vuoden vanhaa pakinaa Mikkelin juhlilta.

Menomatalla oli allekirjoittanut vähällä jäädä Lahteen. Juna oli tungokseen asti täynnä ja Riihimäellä luvattiin liittää Lahdessa lisävaunu junaan. Menin kaikkessa rauhassa kävelemään Lahden asemalle ja juna alkoi hiljalleen liikkua. Luulin kysymyksessä olevan tavanmukaisen junan siirron enkä siitä enempää välittänyt.

Viime hetkessä sain selville, että juna todella lähtee ja silloin alkoi todella kilpajuoksu. Karkulainen saavutettiin pian, hyppäys portaille, ja niin saavuttiin Savon kauneimpaan kaupunkiin ajoissa.

*

Lauantaiaamuna juuri ennen kilpailujen alkua satoi aika pahasti, niin että luultiin jo kilpailujen menevän penkin alle.

Vetzell, taikamestarimme, lohdutti kuitenkin levottomampia sillä että pian tulee pouta. Sitä ei kukaan ottanut uskoakseen, mutta eipä aikaakaan kun aurinko pilkisti pilvien lomasta ja pysyi kirkkaana lopun päivää. Kilpailujen tulokkuuluttaja sanoikin sitten V—n „noituneen pilvet olemattomiin.“

*

Sateen vuoksi tekivät Mikkelin kenkäkaupat hyviä kalossikauppoja lauantaiamuna. Allékirj. näki ainakin 5—6 paria uuden uutukaisia kiiltäviä kallosseja urheilukentällä. Ylivuotavassa „viisaudessaan“ oli allekirj. varannut mukaansa vanhat kuluneet kenkäräjat, jotka siellä kävivät hyvään tarpeeseen ja siten säästyivät muutaman kymmenen markan menoerä.

*

Uusia, hauskoja tuttavuuksia olivat allekirjoittaneelle eestiläiset vieraamme. Viikkaalla etelämaisella käytöksellään he erosivat suuresti suomalaisen vakavasta, jäykästä luonteesta. Viittomakieli ei paljoa eroa suomalaisten käyttämästä kielestä, joten yhteisymmärrys oli niin täydellinen kuin toivoa saattoi.

Myrskyisen suosionosoituksen herätti eestiläisten vaatimaton, hienotuntoisuutta osoittava lahja H:gin K. m. yhdistykselle: Eestin lippu pienoiskoossa. — Silloin ja jättemmin, hra Sundbergin kiittäessä, tunsii olevansa tavallaan heimojuhlassa. Yksi porraspuu lisää Suomen siltaan!

*

Allekirj. herätti hjeman huvia muuan „taide-näyttely“, jonka todistajaksi jouduin V. P. K.:n talon tupakkahuoneessa. Eestiläinen taiteilija-vieraamme moitti Tamperelaisten voittaman taulun kiekonheittäjää liian pehmeäpiirteiseksi. Hänen mielestään olisi sen pitänyt olla luja ja jäntevälihaksinen. Hetkisen väitelttyään hänen kanssaan tokasi meidän Laurimme: „Jokaisella on oma makunsa“, ja siihen se päättyi ensimmäinen-taide-väitely, jossa allekirjoittanut on ollut „todistamassa“.

Muuten ihastuin ikihyväksi, kun kuulin, että suurin osa miespuolisista vieraistamme on „virka-veljiamme“ (suutareja) Tallinnasta.

*

Sunnuntaina iltapäivällä karkasi pienempi seurue palkintotuomareita, joukossa tietysti allekirj. Mikkelin Vesitornille kahville. Sinne tuli sitten myös muuan ukkeli, jolla oli varreton sateenvarjo kainalossa. Sattuipa joku joukosta kysymään miehemme ammattia. Mies ilmoitti olevansa puuseppä.

Silloin „Ikiliikkuja“ vakavan näköisenä virkkoi: „Huonopa olet puuseppä, kun et ole osannut tehdä vartta sateenvarjoosi“. Hilpeyttä!

*

Suurta ihastusta herätti kokouksen osanottajissa Mikkelin urheilukenttä ja Palokunnantalon kaunis juhlasali.

Varsinkin kentästä voi lioittelematta sanoa, että se tällä hetkellä lienee kaunein ja parhaiten valitulla paikalla maamme urheilukentistä. Pieni ala kyllä tahtoi tuntua oudolta, mutta kun katsoi ympärilleen, silloin unohtui kentän harvat puutteellisuudet. Ainoa silmää loukkaava kohta oli kehnot pukeumissuojat ja laulujuhliilta jääneet ravintolapaviljongit, jotka jälkimäiset kuitenkin tulevat purettavaksi.

Palokunnantalon juhlasalista lausui muuan H:gin K. m. y:n näytelmäseuran jäsen: „Saisimmepa aina kokoontua näin kauniissa juhlasalissa, tai ollappa yhdistyksellämme tällainen talo“.

*

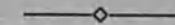
Paras viimeiseksi:

Vilpittömän kunnioituksen tunteen herätti varmaankin kaikissa läsnäolijoissa se, kun eräänä hetkenä K. m. Liiton kokouksen aikana, sattui lavalla olemaan yhtäaikaan neljä kuuromyökkätyössä harmaantunutta veteraania, nim. rovasti Luoma, pastori Nyberg, tarkastaja Forsius ja johtaja Penonen.

Kaikkialla missä on kysymys kuuromyökkäin hyväksi tulevasta toiminnasta, tavataan joku näistä nimistä eturinnassa, usejn kaikki yhtäaikaan. Heiltä on riittänyt ymmärtämystä, ystävyyttä ja hyviä neuvoja silloinkin kun moni muu olisi vihoissaan jättänyt kaiken. Nuori veri on vilkasta ja johtaa usein harkitsemattomuuksiin, jotka kokeneempi välttäisi. Tämän ja paljon muuta nämä harmaapäiset kuuromyökkäin ystävät tietävät ja he pysyvät uskollisina tehtävälle, jonka jo aikoja taaksepäin ovat omaksuneet.

Ja varmaa on, että ilman tuollaisia harmaantuneita tukipylväitä ei K. m. Liitto pystyisi pystyssä!

Tuula.

Henry Ford.

Kuka on Henry Ford? Monet kuulevat ihmiset tietävät kuka hän on. Mutta useimmille kuuromyökkäille hän on tuntematon. Hän asuu Amerikassa. Hänellä on paljon tehtaita ja hänen tehtaissaan on 37 kuuromyökkää työssä. Luulen, ettei kellään toisella isännällä ole niin monta k. m. työntekijää. Kerron tässä vähän hra Fordista.

Jokainen tämän lehden lukija on nähnyt automobiilin. Kaupungeissa kulkee automobiileja, suuria ja pieniä, henkilö- ja kuormaautoja yhtenäin katuja pitkin. Ja maaseudullakin tulee vastaan tahi ajaa ohi monta automobiiliä joka päivä. Kuuromykkät eivät rakasta automobiileja, sillä ne ovat kuuromyökkäille vaarallisia. Moni k. m. on minulle puhunut kuinka auto oli ajamaisillaan hänen päälle maantiellä tahi kadunkulmauksessa. Ja muuttamat k. m. ovat jääneetkin auton alle.

Maalla nähdään maanteillä kulkevan suuria autoja, joissa istuu 10 tahi 14 ihmistä matkalla rautatie-asemalta tahi laivasillalta kirkonkylään tahi päinvastoin. Tavallisesti ovat nuo suuret autot tehty Henry Fordin tehtaissa Amerikassa. Kaupungeissa nähdään pieniä, keveitä ja helppohintaisia autoja. Nekin on tehty samoissa tehtaissa. Niitä sanotaan Ford-autoiksi. Henry Ford on automobiili-tehtaitten omistaja, autokuningas ja hän tahtaa olla nykyään maailman rikkain mies!

Ford syntyi v. 1863 Amerikassa, Michiganin valtiossa. Isänsä, syntyisin irlantilainen, oli maanviljelijä. Lapsena ja nuorempana teki Henry maanviljelystöitä isänsä kanssa pelloilla ja niityillä. Mutta myöhemmin pääsi hän oppilaaksi konepajaan. Oppiaikansa loputtua tuli hän töihin maailmankuulun keksijän Edisonin tehtaisiin New Jerseyhyn. Siellä ollessaan heräsi hänen aivoissaan ajatus ruveta rakentamaan moottorivaunua, jonka kuka ihminen tahansa voisi ostaa itselleen. Tätä moottorivaunuaan hän ajatteli ja rakenteli mielessään aina. Kaiket illat ja yöt, kun työ tehtaissa oli loppunut, hän kotonaan ylitönnä koetti tuota itsekeksimäänsä vaunua saada syntymään. Monet ihmiset ja työtöverit silloin pilkkasivat Fordia ja nauroivat hä-

nen moottorivaunurakennustyölleen. Hän ei uskaltanut ajaa kadulle uudella vaunullaan, niin ihmeellisen näköinen se aluksi oli. Ihmiset juoksivat hänen perässään katsomaan tuota ihmettä ja huusivat: katsokaa hullua Fordia!

Mutta Ford ei vähittänyt ihmisten pilkasta. Hän pyrki eteenpäin tarmokkaasti ja teki väsymättä työtä moottorivaununsa parantamiseksi. Ja vuosien kuluessa onnistui hän keksimään uusia parannuksia ja korjauksia vaunuunsa niin, että se tuli käytännöllisemmäksi ja tujemmaksi. V. 1903 perusti Ford osakeyhtiön, „Ford Motor Company,“ joka alussa oli kovin pieni ja vähävarainen. Siihen pani Ford itse kaikki rahassäästönsä. Samoin tekivät muutamat hänen työtoverinsa. Tuomari, joka auttoi heitä sääntöjen laatimisessa osakeyhtiölle, sai palkakseen muutamia osakekirjoja, jotka tekivät hänestä muutamien vuosien perästä upporikkaan miehen. Ja tämä uusi Fordin osakeyhtiö rupesi kiireellä valmistamaan moottorivaunuja eli automobiileja. Tämä liike on nyt kasvanut maailmankuuluksi suurliikkeeksi.

Sanotaan Fordilla olevan tuloja vuodessa noin viisituhattamiljoonaa markkaa. Siis ansaitsee hän n. 150 mk sekunnissa ja on maailman rikkain mies. — Mutta hän on hyväsydäminen ihminen. Hän pitää hyvän huolen työväestään. Jokaisella hänen työmiehellään on oma koti. Ford lahjoittaa jokaiselle työläiselleen m. m. automobiiliin ja pianon. Kun hänen työmiehensä menevät naimisiin saavat he Fordilta uuden kotinsa kalustuksen eli huonekalut, vaatteet y. m. tavarat. Tarkastajat käyvät katsomassa kaikkia työläiskoteja, ettei vaan missään olisi puutetta. Ja jos työläisten joukossa on laiskoja ja pahatapaisia, niin kutsuu Ford heidät heti luokseen, neuvoa ja nuhtelee heitä. Tavallisesti huonot työläiset häpeävät huonoa käytöstään kun Ford heitä nuhtelee, katuvat, pyytävät anteeksi ja tekevät parannuksen. Ford on luultavasti maailman parhain työnantaja. Hänen työläisillään on niin hyvät palkat, asunnot y. m. olot, ettei sosialistiset eikä kommunistiset kiihoittajat saa heitä vedetyiksi mukaansa.

Fordilla kuuluu olevan noin 25 autotehdasta. Niissä on noin 20,000 työntekijää työssä. On laskettu, että näissä tehtaissa joka minuutissa valmistuu 2 uutta automobiiliä. Jokainen työläinen ja kone tekee ainoastansa yhtä ja samaa työtä aina. Siinä työläinen vähitellen melkein muuttuu koneeksi. —

Ford on jalomielinen. Hän ottaa työhönsä esim. vankilasta vapaaksi päässeitä vankeja, joitten on kovin vaikea muualta saada työtä. Ei kutkaan tavallisesti tahdo ottaa palvelukseensa vankilasta päässeitä. Monet vangit joutuvat aivan hyljättyiksi kodittomiksi ja nälkäisiksi. Sentähden he pian varastavat tahi tekevät muuta pahaa ja joutuvat uudestaan vankeuteen. Näitä kurjia ihmisiä Ford armahtaa. Hänen tehtaissaan työskentelee n. 600 entistä vankiloista päässyttä pahantekijää. Mutta

ketkä työläiset ovat entisiä vankeja, sitä ei tiedä kukaan muut kuin Ford itse. Sillä Ford ei ilmoita kenellekään toisille työläisille vankilasta tulleitten nimiä, vaan pitää sen salassa. Näin ei kukaan voi pilkata heitä. Ford on pelastanut monen monia onnettomia rikoksellisia ottamalla heitä työhön, antamalla heille kodin ja auttamalla heitä säännölliseen, hyvään elämään.

V. 1915 maailmansodan parhaillaan raivotessa pyysi Ford Amerikan silloista presidenttiä, Wilsonia, rupeamaan rakentamaan rauhaa sotivien valtioitten kesken. Wilson arveli, ettei hän voi siihen ryhtyä. Silloin sanoi Ford: „no, minä koetan itse.“ Muutamien ystäviensä kanssa läksi Ford matkalle Euroopan jouluna v. 1915. Helmikuulla v. 1916 kutsui hän koolle Tukholmaan n. s. „Fordin kokouksen.“ Siihen tuli osanottajia monesta puolueettomasta (= ei sotaan osanottavista) valtiosta. Tässä kokouksessa tehtiin *rauhanehdotus*. Mutta ikävää oli, etteivät sotivat valtiot hyväksyneet sitä, vaan hylkäsivät sen. Ford maksoi koko tuon kokouksen kustannukset ja osoitti siten, miten harras rauhan ystävä hän oli.

Kohta toimitetaan Amerikassa uuden presidentin vaali. Sanomalehdet kertovat, että Ford on yksi ehdokkaista. Voi olla mahdollista, että hänet valitaan presidentiksi, sillä suuret laumat työläisiä ja maanviljelijöitä kannattavat häntä.

(Ruotsinmaan K. m. lehden mukaan)

Maalle kesälomalle.

Nyt kun meille taas on kesä tullut, niin useat kuuromykätkin saavat kesälomansa. Suuri osahan k.m. työskentelee tehdaslaitoksissa kaupungeissa ja jokaiselle heille suodaan ainakin pieni vapaus eli loma kesällä.

Kuinka kuuromykät käyttävät loma-aikansa, riippuu osaksi erilaisista olosuhteista.

Usein kuulee k.m. tyttöjen sanovan, etteivät he tahtoisi ollenkaan lomaa, koska se on vain rahan, samoin kuin ajankin tuhlausta.

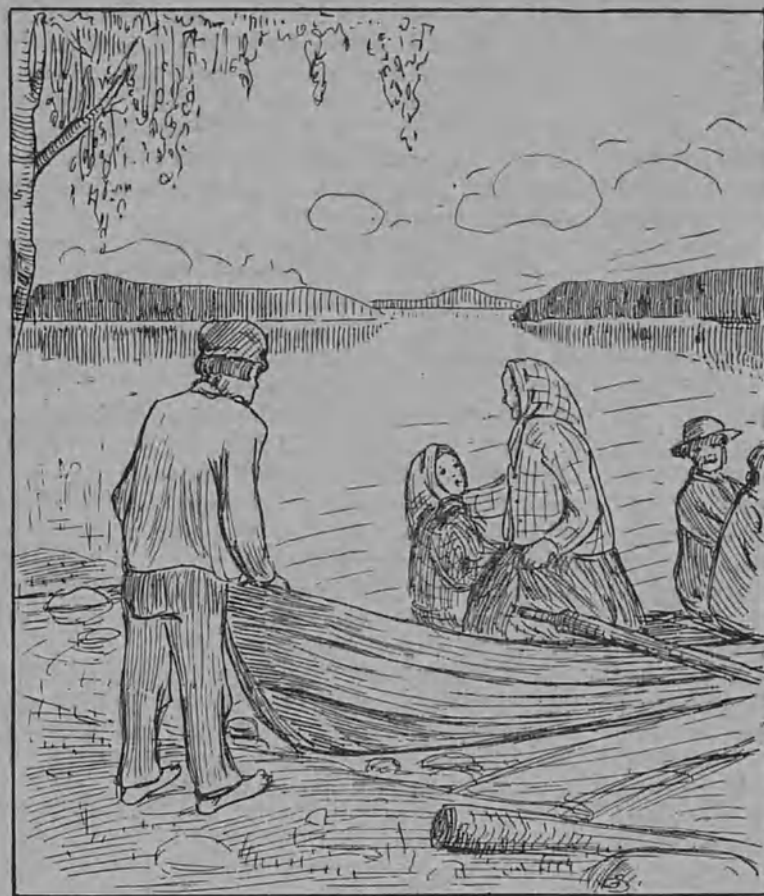
Mutta jos ajattelemme tarkemmin tätä, niin ei kesäloma ole suinkaan hukkaan mennyt aika. Päinvastoin.

Löytyy aina joku ystävällinen henkilö, joka kyllä ottaa maalle haluavan k.m. muutamaksi viikoksi luoksensa asumaan. Eihän loma pitkä olekkaan. Kaksi, enintään kolme viikkoa useimmilla. Tämäkin pieni aika, jos sen käyttää oikein, antaa meille paljon reippautta ja uutta työintoa.

Maalle meidän pitää pyrkiä, pois pölyisestä kaupungista.

Asua maalla vapaudessa, vaikka pieninkin aika, on hauskinda, mitä ajatella saattaa.

Aamulla on noustava auringon kirkkaasti paistaessa, kun koko luonto näyttää juhliavan, kaste-pisarain kimmeltäessä jokaisella lehdellä ja korrella.

Kaupunkilaiskuuromykkiä kesälomalla maalla.

len tuoksua ja nähdä nuorta elämää. Siitä saamme itsellemekin nuoren ja iloisen mielen.

Siis jokainen maalle lomaa viettämään.

Tuulien tyttö.

Eräs matkamuisto.

Oli eräs kaunis ja kirkas huhtikuun aamupäivä. Istuin kotikyläni maitokuskin vieressä tonkakuorman päällä ja vedin hänen kanssaan makeita haikuja. Ukkeli tiedusteli siinä minne matkani nyt oli, kun olin muuttanut „hienoksi“ näin arkipäivänä. Vastasin, että olin matkalla jonnekin hyvin kauaksi ensin sisämaahan ja sieltä sitten meren rannalle. M:n asemalla hyppäsin reestä alas ja kiitin ukkoa ilmaisesta kyydityksestä. Tuokion kuluttua istuin junan vaunussa ja silmäilin lunastamaani „biljettiä“ R:n kaupunkiin. Ihmettelin, että siihen oli mennyt yhtäpaljo kuin 4 työpäivässä olin ansainnut. Oli sillä hintaa! Ennenpitkää ei vaunussa istuminen minua tyydyttänyt, kun ikkunasta ei voinut nähdä maisemia kuin ainoastaan vilaukselta. Olen nim. tavattoman utelias katselemaan minkälaista luontoa on seuduilla, joissa en ennen ole matkustanut. Tämä matkani oli ensimmäinen laatuaan. Siksi menin vaunusillalle ja tässä pysyin puolet matkasta. Maamies kun olen, kiinnitin huomioni etupäässä maataloihin ja metsiin, mutta pelot pysyivät piilossa lumen alla. Mitä lähemmäksi tultiin T:retta sitä suuremmiksi kasvoi jännitykseni, kun olin ennen kuullut paljon ylistäviä sanoja T:n kaupungin komeudesta. Niin, se oli todellakin komea kaupunki turpeenpuskijan silmissä! Pistäysin asemalle ihmisviilnään toivossa, että ilmestyisi joku huijova mykkäpari. Mutta en nähnyt niitä. Olivat arvatavasti siellä, mistä nuo paksut, mustat savurenkaatkin tulivat. Taisivat olla siellä yhtä mustia kuin savukin! Hyppäsin takaisin vaunun nurkkaan ja aloin sapuskoida (syödä) kotitekoista kakkua ja viiltää terävällä puukolla ison kappaleen sianreidestä. Pitkä juna täyttyi matkustajista ja mentiin länteenpäin. Taivas alkoi pilvetä. Silältä tarkastin seutoja, joita en osannut ihailia, kun oli vallan vuoria ja vesistöjä. Herrasväki näytti olevan ihastuksissaan näihin maisemiin, jotavastoin minä olen tottunut ihaillemaan peltoja! Mitä lähemmäksi tultiin, sitä tasaisemmaksi tulivat maisemat, joskin pitkin matkaa tapaili mäkiä. Toisin paikoin aukeni eteeni silminkantamattomat viljelysmaat. — Kun en tietänyt mille asemalle kerran tultiin, tuli Peipohjakin odottamatta. Tällä asemalla poistuvin junasta, mutta seuraavassa tuokiossa istuin „Rauman päässin“ sisällä. Taivas oli käynyt entistä paksuimpiin pilviin ja oli vettä jo tipahdellutkin. Oli ilta siinä 6:n paikoissa. „Pässissä“, (sen nimen se ansaitseekin kun niip kippaa ja keikkuu) ei ollut sen mukavampaa istua kuin ajokärryillä. Mutta hyvä kun oli katto päällä! Alkoi pimetä. Parin tunnin kuluttua P:sta lähedettyä olin R:n kaupungissa. Mutta tämä ei ollut päämääräni; edemmas oli vielä mentävä.

Heti R:n asemalle astuttuani ilmestyi eteeni pitkä ja harteava mies: Erik I. — Toistakymmentä vuotta sitten olin hänestä eronnut koulussa ja nyt oli tullut iloinen jälleennäkeminen! Paljon olimme muuttuneet. Olimme

Me, kuuromykät, emme voi kuulla lintujen laulua, eikä karjan kellon herttaista kalkutusta, mutta me voimme tuntea ja nähdä luonnon ihanuutta, ja siitä iloita.

Tarjoutuu monenlaisia tilaisuuksia, joissa voi tuntea kuuluvansa yhteen suuren luonnon kanssa.

Päästä uimaan kaksi kolme kertaa päivässä. Käydä soutelemassa ja marjoja poimimassa y. m.

Tämä kaikki reipastuttaa meitä, ja antaa meille uutta tarmoa, kun loma on loppuun kulunut.

Emme suinkaan saa istua yhdessä paikassa, vaan pitää reippaasti teuhata ja riemuita. Jääkööt silloin rasittavat työt syrjään, koska kerran lomaa on.

Vapaassa auringon valossa meidän pitää liikkua, eikä saa pelätä rusketusta. Sitä terveempiä olemme mitä enemmän saamme kasvomme ja ihomme rusketuttamaan.

Monet tällaiset hovit odottavat niitä, jotka maalle pääsevät. Koettakaa siis jokainen järjestää niin, että saatte viettää vapaan ajan maalla.

Huomaatte, että siitä on monenlaista hyötyä terveydelle, sekä henkiselle ja ruumiilliselle tarmolle.

Ainoastaan maalla voimme hengittää tervettä ilmaa, keuhkojen täydeltä. Tuntee tuoreen tuu-

kasvaneet suuriksi, parrakkaiksi miehiksi! — Nyt ajettiin kaupungista kaakkoon päin huonoa, kelirikkoista tietä. Edessä oli 1½—2 peninkulman taival. Alkumatkalla saatoimme vaihtaa sanoja hyvin vilkkaasti istuessamme rinnatusten ja kyytipojan pitäessä huolen matkan kulusta ja hevosen ohjaamisesta. Keski- ja loppumatkalla sensijaan teki pimeys haittaa. Ajoimme osaksi oiko- ja osaksi maantietä, kun maantiellä ei päässyt hyvin eteenpäin, reellä eikä rattailla. Ensimmäiselle järvelle tullessa säikähti Erik, kun pimeässä saattoi huomata jään pinnan muuttaneen väriään. Valkeaan lumeen verraten oli se musta. Ohut lumi oli sulannut ja jäälle siten tullut musta väri: vettä! Tämä pani minutkin kauhistumaan. Mutta helpotuksen huokaus pääsi meiltä, kun onnellisesti saavutettiin vastainen ranta. Samallaisella jännityksellä kuljettiin toisten järvien yli, joita oli 4 ä 5. Eräässä järvessä oli sula aukko aivan kulkutien vieressä, joka oli valmiina nielemään huolimattoman ajajan hevosen päivinen. Erikin tarkka silmä ja paikantuntemus pelastivat meidät tästä „hornan kuulusta“. Sydämemme nousi vielä kurkkuun, kun kuuleva kyytipoika sanoi kuulleensa jään repeilemistä reen alla. Noustessamme erästä matalaa mäkeä ylös, jota verhoor korkea metsä tien kummallakin puolen, tuli eteemme harvinainen näky. Yön kaikessa hiljaisuudessa ja ollessamme sysimustassa paikassa, leimahti pilvissä suuri, kirkas salama. Ukkosilmaa ei ollut, sillä ei satanut eikä jyristänyt. Arvelin siis sen olevan „Kalevan väkkyvän miekan“. Lukuunottamatta vielä matkamme alkua häirinneitten maleksivien viinatrokarien aiheuttamaa pelkoa meissä ja keskimatkalla tehtyä kuperkeikkaa maantien ojaan, sujui matka erittäin hyvin. Yön pikkutunneilla saavuttiin onnellisesti *Kodisjoelle*, maalaistalo *Isoettalan* pihalle.

Vasten odotustani tuli vastaanotto kuin juhlahetkeksi. Valmiiksi katettu pöytä monipuolisine annoksineen ja valmis yösiija osoittivat, että jotakin kaukaista vierasta oli odotettu. — Niin, edessäni oli nyt viisi iloista, *huitovaa mykkää*, kaikki terveitä ja hyvinvoimia maalaistalon sisarusksia ja veljeksiä. Toinen miehisiä, *Marti*, joka koulussa oli ollut hento poikanen, oli kehittynyt hyvin kookkaaksi ja hartehikkaaksi. Ja työtökkin olivat pulskaita ja ovat hyvänä esimerkkinä toisille k.m. tytöille, jotka mielivät kaupunkeihin. —

Jatkoo.

Kaksi myöhästynyttä kuvaa.

Viime syysk. 15, 16 ja 17 päivä toimeenpani Turun k.m. yhdistys „esitelmäpäivät“ ja piiriko-

Opintomatalla Paraisissa.

kouksen Turussa. Kokouksen yhteyteen oli myös järjestetty opintoretki Paraisten kalkkikivikaivoksille. Esitelmäpäivillä otetuista valokuvista annoimme jo syksyllä valmistaa kaksi kuvalaattaa lehteemme varten, sillä odotimme saavamme K.m. lehteen selostuksen yllämainituista tilaisuuksista. Varsinkin olisi ollut toivottavaa opintoretkeltä Paraisiin saada yhtä ja toista opettavaa toistenkin kuuromykkäin luettavaksi. Kun ei mitään kirjoituksia kuitenkaan ole tullut niin julkaisemme nämä kuvat kuitenkin lukijajamme nähtäväksi. Toinen kuva näyttää iloisen ja opinhaluisen kuuromykkäjoukon, esitelmäpäiväin osanottajat, juuri lähdössä Turun satamasta Paraisiin laivalla. Toinen kuva näyttää kuuromykkät kävelemässä ja tutkimassa Paraisien omituisilla kalkkikivikallioilla.

Kesän aikana luultavasti kuuromykkät monissa paikoissa pitävät kokouksia ja toimeenpaneavat opintoretkiä. Nämä kuvat kehoittavat heitä järjestämään kokouksensa niin opettaviksi ja rikassisältöisiksi kuin mahdollista.

Tietoja kotimaasta.

Kuolleita. Viime elokuun 25 p. kuoli Kajaanissa k.m. *Iivari Määttä* sairastettuaan keuhkotautia noin 7 vuotta. Vainaja oli syntynyt ^{30/12} 1893, kävi Kuopion kurojen koulun, jossa oli nti Naema Helsingiuksen oppilaana. Koulusta päästyään palasi hän hyvään kotiinsa Kajaaniin ja valitsi itselleen kirjans-tojanammatin. Toimeensa ehti hän olla noin 10 vuotta Kahtena viimeisenä vuotena pakoitti ankara tauti hänet eroamaan työstä ja pysymään kotona, jossa auttoi kotiväkeä niin paljon kuin jaksoi. Vuoteenomana sairaana oli hän vain viimeisen kuu-kauden ennen kuolemaansa. Kärsivällisesti kantoi hän raskaan tautinsa. Ahkerasti rukoili hän, että Jumala korjaisi hänet pois. Ja onnellisena, mielellään erosi hän tästä elämästä ja pääsi toivon mukaan toiseen, parempaan

Lähtö Paraisiin Turun satamasta.

URHEILUOSASTO

AUTA

Suomen Kuuromyökkäin Urheiluliittoa
voittoon Trondhjemissa liittymällä
siihen pysyväiseksi jäseneksi!

Kuuromyökkäin yhdistykset ja urheilu.

Nämä päivät, jotka nyt ennen Parisin Olympialaisia kisoja kuluvat, ovat kuin sähköistetyt. Voimakas kansallistunto liikehtii yli koko maan: hetki heikeltä kasvaa huuto; Suomi voittoon Parisissa!

Tuossa suomalaisten urheilijain „sotahuudossa“ on hehkua, siinä on sytyttävää, innostavaa tunnetta jonka kaiku kerää Suomen, — Suur-Suomen kaikki kolkat taisteluun siniristi-lippumme puolesta.

Hehkuva elokuu antaa vastauksen siitä miten käy Parisissa. — Ja samoihin aikoihin taistellaan myös pohjossa sinivalkeain värien puolesta. Pieni vuonojen kaupunki Norjan pohjoisosassa, Trondhjem, saa silloin olla todistajana suomalaisten kuuromyökkäin kamppailuille Norjan, Tanskan ja Ruotsin kuuromyökkäin vastaan. Kotiin jääneitten onnitelut ja suomalaista sisua matkassa, meikkäläiset k.m. otteluun lähtevät. Perästä kuuluu!

Kun Pohjoismaiset kisat ensi kerralla järjestetään, täytyy maamme kuuromyökkäin olla yhtenä miehenä mukana. Nuoret urheilemaan, naiset ja vanhemmat miehet innostamaan heitä.

Tässä aukeaa jälleen uusi, varmasti hedelmällinen työala maamme kuuromyökkäin yhdistyksille. Tosin on monissa yhdistyksissä ollut aikoinaan urheiluosastoja, jotka sittemmin ovat liittyneet Kuuromyökkäin Urheiluliittoon ja tavallaan ovat eronneet yhdistyksistä. — Kuuromyökkäin yhdistysten pitäisi kaikin keinoin edistää jäsentensä voimistelu- ja urheiluharrastuksia. Ruumiinhuollon tärkeyttä on erikoisesti painostettava kuuromyökkäin. On ikävä seurata useiden kuuromyökkäin käyntiä. Ruumiinvelto, ryhditön ja surkastunut, käynti hörjuva ja epävarma. Katse ja kasvojen ilme tylsä, suorastaan kuvastaa asianomaisen luonteen.

Miten paljon auttaisikaan voimistelu ja urheilu juuri kuuromyökkäin, jotka tarvitsevat suunnattomasti enemmän fyysillistä voimaa kuin kuulevat, pysyäkseen olojen tasalla, kyetäkseen saamaan selvää kaikesta, tuiki käsittämättömästäkin. K.m. tarvitsee ruumiillista voimaa myös henkensä, sielunsa jalostamiseen. Pahat puheet, juorut, epäsiällönnöllinen elämä y. m. s. paha voidaan torjua vain urheilun karkaisemalla lujalla tahdolla.

Olen usein lukenut lauseen; Luoja on meille antanut sekä ruumiin että sielun ja molemmista meidän on pidettävä hyvää huolta.

Tuula.

KIHLOISSA.

HELENA M. TANNER
MATTI A. SKYTT

Tampere 1924, 6. 23. Hämeenlinna

elämään. Kaksi päivää ennen kuolemaa kävi kuuromyökkäin matkapappi Yrjö Alikoski hänen luonaan kun sattui silloin tulemaan Kajaaniin. — Iivari-vainaja jätti erittäin kauniin muiston omaisilleen ja niille, jotka häntä tunsivat. Erittäin siivona ja herttaisena nuorukaisena oli hänellä monta ystävää.

Halikon Kankareella kuoli toukok. 10 p:nä vanha kuuromyökkä, entinen renki *Kustaa Vihtori Kavén*. Kuollessaan hän oli 59 vuoden 9 kk. 1 päivän vanha. Pitkän ikänsä aikana hän oli palvellut renkinä eri paikoissa Salon seudulla. Hänen elämänsä ilta oli hyvin surullinen. Hänellä ei ollut varakkaita omaisia eikä kotia. Siksi hän joutui kunnan hoitoon, ja se oli hänestä kovin masentavaa, vaikka hoito oli hyvä. Nyt hän on päässyt iäkkään rauhaan maallisista suruista ja vaivoista.

Turun kuuromyökkäinkoulusta saivat kevätlukukauden päättäjäisissä päästötodistuksen seuraavat yläluokan oppilaat: Eklund, Irja Margareta, Hyvinkäältä, sai apurahana 125 mk; Hakola, Alli Tellervo, Seinäjoelta, sai 125 mk; Järvinen, Martta Ulriika, Tarvasjoelta, sai 150 mk; Laine, Kerttu Ester Raisiosta, sai 150 mk; Lehtonen, Martta Emilia, Rymättylästä, sai 300 mk; Merivirta, Irene Elvira, Mäntsälästä, sai 300 mk; Parantainen, Paula Sylvia, Hamina, sai 100 mk; Himberg, Martti William, Finbystä, Jokinen, Toivo, Jämsästä, sai 75 mk; Kiiala, Kurtti Aksel. Ylöjärveltä; Kulmala, Risto Reinhold, Tampereelta, sai 50 mk; Lehti, Aarne Kustaa, Kiikalasta, sai 300 mk; Leimu, Arvo Onni; Merivirta, Yrjö Bernhard, Mäntsälästä, sai 150 mk; Mikkola, Matti Ilmari, sai 150 mk; Mikkola, Yrjö, Arvid, Helsingistä; Närvä, Vilho Einar, Kokemäeltä, sai 150 mk; Paavola, Lauri Nikodemus, Hollolasta; Tähkänen, Uuno Ilmari, Porista ja Valtari, Paavo Kustaa, Hattulasta, sai 300 mk.

Päästetyt oppilaat uudistivat kasteenliittonsa ja kävivät ensi kerran Herran p. Ehtoolliselle toukokuun 25 p:nä, Ripillelaskemisen toimitti pastori K. A. Nyman.

Porvoon kuuromyökkäinkoulusta pääsi pois viime toukokuun 13 p:nä seuraavat koulun läpikäyneet oppilaat: Thyra Emet Alavetelistä, Karin Westerlund Tammissaaresta, Ester ja Lea Byström Bennäsistä, Ragnar Östman Viipurista, Börje Ahlbach Hankoniemestä, Sigfrid Nordström ja Sigfrid Bärnas Närpiöstä, Sven Bjön Kronobystä, Harry Bredenbergrö Bromarvistä, Herman Vikberg Snapperunasta ja Aino Lindqvist Helsingistä.

Surullinen kuolema. Viime talvena kuoli Helsingin maaseurakunnassa k.m. palvelija *Vilhelm Mäkeläinen* juopoteluaan kuulevain kanssa myrkyllisesti sekoitettua Viiron spritiä eli pirttua. Vainaja oli käynyt Porvoon ruotsalaisen puhekoulun. Hän oli kasvanut ja hoidettu Helsingin vaivaistalossa ja joutui sinne koulusta päästyäänkin. Hän oli harvinaisen pieni mieheksi, vaikka oli jo kolmannella kymmenellä. Oli lapsen kokoinen ja lapsellinen mieleltäänkin. Ensin oli hän ajomiehenä vaivaistalossa, vaan suuttui siihen toimeen ja rupesi suutariksi eroten vaivaistalosta. Sitten joutui hän huonoon seuraan kun hyvä vaivaistalon johtaja ei enää voinut suojella häntä. Pahat kuulevat miehet oppettivat hänet juomaan ja tuli hänestä juomari. Jo kerran ennenkin oli hän kuolemaisillaan väärennetyn pirtun juonnista. Nyt lopullisesti sai hän heittää henkensä juomisen takia. Varoittava esimerkki!

90 vuotta tuli toukokuun 13 päivänä kuluneeksi kuuromyökkäopettaja David F. Hirnin syntymästä.

Lahjoja Ävikin vanhainkodille: Lovisan kuuromyökkäin jumalanpalveluksessa 80 mk.; rouva Antikainen Helsinki 30 mk.

Kuuromyökkäin Lehden tämä numero on yhdistetty kesä- ja heinäkuun numero. Lehti ilmestyy ensi kerran vasta elokuulla.